

DRUHÉ PŘÍHODY

Dostupné z webu: <http://www.vindove.cz/category/prihody/>

Autor: Lúán Réлта (Lúa/Lúo Vlkovic)

©2016, Všechna práva vyhrazena.

Na hranici

Je dobré se dívat i pod povrch věcí jakoby očima Bystrozrakého, který umí propalovat skály.

Tomu, co jsem byl spatřil, jsem nemohl ani za mák uvěřit. Všude byla tma. Zavřel jsem oči. „Kde to jsem?“ ptal jsem se sám sebe, „a proč tu jsem? Není to náhodou jen sen?“ Když jsem po chvilce zoufalého přemýšlení opět pozdvihl oční víčka, kolem mě se zničehonic objevilo mihotavé světlo. Poznal jsem, že stojím na dřevěné podlaze, která se zdála být jakoby zdvižená do vzduchu. Ruce jsem měl za zády, avšak pohnout jsem s nimi nemohl. Byly pevně svázané jedna k druhé hrubým provazem, který se líně motal kolem ohromného dřevěného kůlu, jenž se studeně jako dotek smrti opíral o mou páteř. Mihotavé světlo sílilo. V dále před sebou jsem začal rozeznávat obličejy divně oděných mužů. Jeden z nich měl oblek a kabát z devatenáctého století, druhý čistě bílý plášť a třetí domáckou teplákovou soupravu. Všichni do jednoho vypadali podivně. Měli rozčuchané vlasy, které nikdy nepoznaly dotek hřebene, a jen hrubě oholenou tvář. „Ve jménu pravého poznání,“ pravil stařešina stojící uprostřed, „kaj se, uctívači model!“ Potom hrdě, studeně a odtažitě pozvedl nos, čímž odhalil své dlouhé neostříhané nosní chloupky. Vedle něj stál poskok s pistolí zastrčenou za opaskem. Do obličejů jsem mu neviděl. „Pane,“ řekl najednou poskok, „tady je záznam z jeho výslechu.“ Natáhl stínem zahalenou ruku, ve které byly dobře rozeznatelné bílé listy. Ale stařešina svého poskoka gestem zarazil. „Neznáš desatero přikázání!“ rozzuřil se stařešina. Poskok se zastyděl a sklopil hlavu. Stařík potom hlavou pokynul dalšímu podivínovi, který stál po jeho pravici. Nastalo mrtvé ticho. Podivín mě upřeně sledoval. „První přikázání, Popperova břitva, zní:“ řekl vážně s nádechem posvátnosti, „nemá smysl zabývat se teoriemi, které není možné vyvrátit.“ Stařešina se povýšeně zasmál. „Bludy a pověry jsou bezcenné, lidé by se jimi vůbec neměli zabývat,“ dodal, načež z rukou svého poskoka spisy vytrhl a vhodil je do podivného přístroje plného ostrých břitev, který třicetistránkový zápis roztrhal na malinké kousičky. Poskok dětinsky popotáhl nosem. „Ne!“ vykřikl jsem najednou sám od sebe, něco skrze mě začalo promlouvat, „vždyť jsem vám popsal vše, jak jsem prošel skrze šípkový keř do tohoto světa, jak jsem vyléčil ...“ „Mlč, kacíři!“ okřikl mě stařešina, načež znovu prsty pokynul ostrozrakému podivínovi. „Druhé přikázání, Occamova břitva, zní:“ začal opět podivín, „pokud existuje více vysvětlení, zabývejme se tím nejjednodušším.“ „V tomto případě,“ přerušil podivína stařešina, „je nejjednodušším vysvětlením prostě náhoda, ďáblův klam ... totiž, co to plácám ... hypnóza, placebo, a jak se tak na tebe dívám, i dočasné pomatení.“ Na chvíli se stařík zamyslel, jako by se snažil přerovnat myšlenky. Z kapsy vytáhl nějaké podivné pilulky, které vypadaly spíše jako malé železné přístroje než jídlo, a plnou hrst jich spolkl. Oči se mu rozzářily. „Na nás je,“ začal změněným hlubším hlasem, „abychom tě soudili. Protože bráníš pravému poznání, skrze nějž lidstvo hledá věčnou spásu, a jsi tedy pro lidstvo mnohem nebezpečnější než skupina vrahů, odsuzujeme tě k trestu smrti upálením!“ Najednou mě přepadlo zoufalství. „Ne,“ snažil jsem se bránit, „to není žádný soud! A co to vlastně je to pravé poznání?“ „Naše moderní věda,“ odpověděl za stařešinu podivín, „která povstala na bedrech křesťanství, antiky, islámu a alchymistů z Blízkého

východu, kde se medicína staví na užívání těžkých kovů. Rozhodně ne ty tvé pohanské modlářské bludy a znalosti, byť jsou prastarými.“ Stařešina se pousmál, načež si dal další dávku pilulek. Najednou vypadal chytřejší. „Ano,“ dodal, „šipkový keř říkáš ... hm ... asi to využiji a vytvořím dokonalejší teorii červí díry, tím to vymaním z pohanských rukou a přenesu do světla pravého poznání v tom pravém vědeckém kabátě. Třeba dostanu Nobelovku.“ „Jste zloději!“ rozkřikl jsem se, „navíc nic nechápete!“ Stařešina opět pokynul podivínovi. „Třetí přikázání, Humeova břitva, zní:“ dodal podivín, „zázrak nelze doložit, každý svědek může být oklamán.“ „Dáblův klam,“ odsekl našťvaný poskok, který celý den zbytečně trávil přepisem výslechu. V tu chvíli podivín vstal, z podlahy sebral pochodeň, která okamžitě po dotyku s jeho dlaní zaplála jasným plamenem, a pomalým krokem se vypravil směrem ke mně. „Jsi pro lidskou podstatu nebezpečný,“ začal potichu mluvit, „jsi kacír, což je horší, než kdybys byl mordýřem. Mordýř vraždí jenom tělo, nikoli však podstatu, kterou lze vymanit z rukou tohoto bídného světa pravým poznáním.“ Stále se ke mně blížil. Až nyní jsem spatřil, že má na ruce připevněný nějaký drát. „Nebo,“ zamyslel jsem se, „že by snad byl přímo součástí jeho paže?“ Podivín se zastavil těsně před dřevěnou hranicí, na které jsem byl chycený jako ptáček v kleci. „Kosmos ti snad odpustí,“ promluvil podivín vážně, „neboť čtvrté přikázání, Hanlonova břitva, zní:“ Na chvíli se zarazil, pak pokračoval: „nepátrejte po zlém úmyslu tam, kde je postačujícím vysvětlením hloupost.“ Zavřel jsem oči. Věděl jsem, že podivín pomalíčku přikládá pochodeň k smolou a olejem navlhčenému dřevu, aby mě plameny pohltily a dle mého chápání přenesly do jiného světa v krutých bolestech. Avšak konec to být neměl. „Ničeho se neboj,“ uslyšel jsem najednou v hlavě známý smělý medový hlas, „a utíkej.“ Hrubý provaz povolil. Na nic jsem nečekal, nepátral jsem po vysvětlení, prostě jsem se jen rozběhl a seskočil z hořící hranice. „Běž, dýchej, nezastavuj se,“ slyšel jsem v hlavě. A tak jsem běžel a běžel, co mi nohy stačily. Netrvalo to dlouho a v dáli před sebou jsem v té tmě kolem spatřil jasně zelený šipkový keř. Všude byla tma, smrad a poušť, nikde jinde v té pustině žádný jiný keř nebyl než tam na tom jediném místě. Ani mě nenapadlo se zastavit. Běžel jsem dál přímo proti keři, zatímco jsem pronášel známá zaříkání. Trny, listy ... a skok. Jako bych proletěl skrytými dveřmi, tak jsem všem zmizel z dohledu. „Nelogické,“ zakřičel podivín, načež v běsnivých křečích ze sebe začal strhávat kusy umělé kůže. Když bylo dílo dokonáno, nestál tam už celkem mladý rozčuchaný člověk, ale plesnivý stařec, který byl všude obalen přístroji a dráty, které mu vystupovaly z hlavy. Odhadem byl starý přinejmenším sto padesát let. Jako mladý totiž toužil po věčném a bezstarostném životě po boku svého spasitele, pravého poznání, pokroku a obecné pravdy, čehož mohl dosáhnout jedině technologickými a genetickými úpravami, a aby byl chytřejší a svěžejší, musel se stát napůl robotem. Báł se smrti, protože věřil, že smrtí vše končí. „Nelogické,“ zopakoval podivínovi stařešina, „tohle se nikdy nestalo, rozumíte?“ Potom se zamyslel a vzpomněl si na Occamovu břitvu. „Už vím,“ řekl, „stalo se to jen v našich hlavách, asi jsme byli chvilkově pomatení. Určitě to celé byla jen důmyslná hypnóza.“ Podivín se uklidnil. Já jsem se s prudkým nádechem probudil.

Hora skřítků

„Raději se chci s českú sedlkú smieti, než královnú němečskú za ženu jmieti.“

– kniže Oldřich, Rýmovaná kronika česká tak řečeného Dalimila

Jednoho krásného slunečného dne v době, kdy již začaly kvést hlohové keře a kdy byla moc jara cítit všude kolem, šel Lado jako obyčejně hlubokým lesem, kterému tiše vládly statné Buky, jež sahaly až k světům v nebeské říši. Lado se rád jen tak poflakoval a hledal zajímavá místa, která by mohl díky své

nepřekonatelné zvědavosti důkladně prozkoumat. Netrvalo dlouho a došel k na první pohled strašidelnému vstupu do jeskyně, která se zdála být hluboká a nekonečná. „Nu což,“ řekl si Lado pro sebe, „jde se dovnitř.“ Zamrkal očima, měl trošku obavy, ale jeho vůle byla v tomto směru nezlomná. Když se postupně nořil do temnoty, vždy chvíli posečkal, aby se mu zrak přizpůsobil na stále se zmenšující množství slunečního světla. Nechtěl zakopnout ani nikam spadnout. Celé prostředí působilo studeně, tajemně a děsivě. Lado dýchal zhluboka, ruce se mu zimou třáslly. Avšak po nějaké chvíli se vše změnilo. Už kolem nebyla taková zima a ... světe div se ... v dáli se objevilo malé mihotavé světýlko! Jeskyně nyní začala spíše připomínat malý domeček než zapadlé místo plné Netopýrů, nicméně stále se kolem nebezpečně válely špičaté kameny, které by dokázaly nešikovnému cestovateli při pádu prorazit lebku. Lado si však dával pozor a byl si vědom nebezpečí. Nečekal však, že na tomto podivném místě uslyší kroky ... a hlasy. „*Kdysi rovněž k nám byl panáček přišel, ale my ho vystrašichom.*“ „*My však nechtěchom,*“ promluvil druhý jemný hlásek, „*my jen rádi běhachom, on se leke, zakope a starý Vlk se najede.*“ Lado se zastavil. Před ním se totiž ve stínech začaly objevovat malé postavičky, které do sebe narážely. Chtěly si Lada lépe prohlédnout. „Proč,“ zeptal se malý mužíček, který se právě objevil v mihotavém světle, „*proč je panáček sem dorazit?*“ Malý mužík zkřížil ruce na prsou. Vypadal celkem roztomile. Na sobě měl teplý kožíšek a vysokou kovářskou čepičku. Jeho bradu zdobily dlouhé bílé vousy, které se čas od času zableskly. Lado se při pohledu do jeho očí zarazil. „Ze zvědavosti,“ vykotal ze sebe nakonec, „nedaleko odtud bydlím, ale tuhle jeskyni jsem ještě nespatriil.“ Malý mužík zatřepal svou hlavičkou. „*Jak daleko,*“ zeptal se, „*panáček pobývá?*“ „Dva dny cesty,“ odpověděl Lado bez přemýšlení. „*Panáček rád hádá?*“ zeptal se najednou druhý mužík, který se teď také vynořil ze stínu. Ladovi se v tu chvíli ozvaly tiky z dětství. Se svým dlouhým vedením skoro každou hádanku uhodl až jako poslední. „Ovšem,“ řekl první mužík se záłudným úsměvem, „*že panáček jest natěšený.*“ Všichni přítomní mužíci se posadili na studenou Zem. Druhý mužík se zhluboka nadechl. „*Neboj se, panáčku, započněmy prostě,*“ začal promlouvat, „*rostu, stárnu, měním tvaru, stále však jsem jak kolo vozu.*“ Všichni skřítkové se začali na Lada dychtivě a pozorně dívat. Lado popotáhl nosem. Protože byl však bystrého rozumu, začal přemýšlet nad tím, co podobného by mužíci mohli znát, pozorovat ve dne v noci ... „Měsíc?“ zeptal se Lado a na znamení nejistoty zavřel obě oči. „*Správně,*“ vykřikl skřítek, „*panáček je šikovný, nuže přitvrdíme.*“ Ani se nenadechl a hned pokračoval: „*Paní je velmi znalá, všechny řeči ovládá. O všech slovech ví, ale sama nemyslí. Kdo jest?*“ Lado netušil, že si skřítkové převelice rádi zdokonalovali svou schopnost uvažovat, aby jejich mysl v těchto končinách nezaostala a nezchátrala. Zatímco Lado přemýšlel, skřítkové si začali mezi sebou povídat. „*To je vskutku zábava,*“ řekl první, „*můj otec se strýcem také mnohdy hádaštaj, a když já to slyšech, spolu pak vymýšlechom. Jak se do lesa volá ...*“ „Ozvěna!“ vykřikl Lado radostně, „ta paní je ozvěna.“ Všichni skřítkové na Lada obrátili svá malá očička. „*Panáček odpověď jest našet,*“ usmál se třetí skřítek, který doteď ani jednou nepromluvil, i když všichni ostatní mluvili jeden přes druhého. „Mohu,“ zeptal se Lado nezištně a bez vedlejších záměrů, „vám nyní položit hádanku já?“ Skřítkové se jednodlasně rozesmáli. „*Když si panáček potroufne,*“ řekl první mužík. Všichni ostatní natěšeně zatleskali dlaněmi. „Mé jméno povíš,“ začal Lado, „a už mě nespatriíš. Kdo jsem?“ „*Vskutku krátké,*“ řekl druhý mužík, „*to mnoho věcí může být.*“ „Třeba?“ zeptal se Lado a zkřížil ruce na prsou. „*To my nemůžeme znáti,*“ začal uvažovat první, „*to jsou nějaké novoty.*“ „*Kdepak,*“ řekl třetí, „*jak ladná dívenka, ty rády mizí.*“ „*Však jejich jméno neznáš,*“ pravil čtvrtý. „*Ne,*“ odvětil pátý, „*ale ... kde jest panáček?*“ Najednou se všichni skřítkové podívali směrem k místu, kde původně stál Lado. Začali se rozhlížet po okolí, ale nikoho nespatriili. Nastalo ticho. Mrtvé ticho. Poprvé za mnohé věky. „*Odpověď*

jest ticho," řekl uvědoměle a zaraženě čtvrtý skřítek, „mě ty pravdu, že tu věc neznámy. My si tu mluvímy a panáček jest odešel pryč.“ Míhotavé světýlko odhalilo zaskočené tvářičky.

Jelení skok

700 let nebo 700 dní ... v čem je rozdíl?

Dveře do dřevěné chaloupky se prudce otevřely. „Vstávej," poručil nesmlouvavě, i když docela vlídně, známý hlas, „vyrážíme.“ Jen neochotně jsem si promnul oči a vzdal se pohodlí útulné postýlky. Na znamení dětského odporu jsem nahlas zív, načež jsem si přes sebe přehodil zářivou bílou košili. Ptáčekové zpívali. Když jsem opustil chaloupku a podíval se na daleké zalesněné kopce, blízkou průzračnou říčku a vedle stojící Jablůň, jež nesla veliká medová zlatá jablka, oči se mi rozzářily. Vedle mě stojící statný muž zazářil slunečním světlem a proměnil se v krásného silného Jelena se zlatými parohy. „Nasedni," poručil jednoduše. Pomaličku jsem se vyškrábal na jeho záda, načež jsem znovu zív. Vítr zavál a pročechlal mé dlouhé hnědé vlasy. Jelen se vznesl do nebeských výšin, nabral dech a vyrazil hrdě vpřed takovou rychlostí, až se lesy a louky pod námi změnily v prostý zelený pruh. „Proč," zeptal jsem se ospale, „proč jim vlastně pomáháš?" „Někteří stále čistí studánky," odpověděl Jelen, „a provádí pradávňé obřady, a to statečně i přes všechny zákazy, vzdor jejich novému myšlení. Rozhodl jsem se, že jejich odvaha nezůstane nevyslyšena.“ Znovu jsem zív. Devatero hor a řek jsme přeletěli rychlostí blesku. „Dobře," odvětil jsem nakonec, „ty jsi tu ten ochránce horkých pramenů, Vide.“ Jelen se medově rozesmál. Zlaté parohy zářily na všechny strany. Drc. Přistáli jsme na pevné mokré Zemi uprostřed lesa. Všude byla cítit vůně deště, neboť pršelo a Nebe se šedě zatáhlo. „Co teď?" zeptal jsem se poněkud netrpělivě. „Budeme čekat," odvětil Jelen. Najednou jsem se roztřásl, vzpomněl jsem si, co krajinou v zemi říši procházel. „Neboj se," přečetl Jelen mé myšlenky, „ta nemoc ještě v srdci světa není, ale může být. Ten král to dobře ví.“ „Mé Zlaté Parohy, jaký král?" zeptal jsem se zvědavě a pevně se přitiskl ke krku Jelena. „Uvidíš," odvětil Jelen natěšeně. Štěkot Psů. V dále se najednou ozval dusot Koní. Přijížděli lovci. „Drž se pevně," pravil Jelen. Já jsem učinil, jak poručil. Štěkot sílil. Jelen se dal do běhu skrze hustý les. Odhodlaně se vyhýbal každé bahnitě louži, každému padlému kmeni. Doleva. Doprava. Běh vypadal jako nějaký šílený tanec. Myslel jsem, že se mi převrátí žaludek, nicméně netrvalo dlouho a Jelen začal nabírat skutečnou rychlost. „Dělám to pro ty," řekl si potichu pro sebe, „kteří stále čistí studánky.“ Po prudkém vystoupení na hnědošedou skálu následoval ohromný skok. Štěkot za námi se změnil v kňučení. Na chvíli jsem se otočil a v dále spatřil jezdce v podivných kožešinách. Netrvalo dlouho a oba jsme byli zpět v nebeské říši. Obloha se v tu chvíli okamžitě vyjasnila. Mezi čistou modř zazářilo silné sluneční světlo. Všichni jezdci dole si museli zakrýt obličej, aby je Slunce neoslnilo. Z údolí pod skálou stoupala bílá mlha. „Králi," pravil jeden jezdec, „musíme se podívat dolů, co se stalo.“ Král pokýval hlavou, načež všichni zaraženě sjeli do údolí k nedaleko tekoucí řece. Tam král otevřel ústa dokořán. Mezi stromy totiž přímo ze Země tryskal horký léčivý pramen. Kameny kolem něj byly zbarvené do žluta a červena. Nikdo z jezdců se nemohl na tu krásu vynadávat. Jediné, co je mrzelo, byli poranění Psi. Králův vlastní Pes měl tu smůlu, že spadl přímo do pramene, kde se opařil tak silně, že musel být ihned utracen. Vítr zašuměl v korunách stromů. „Ten Jelen byl naším poslem," pravil král nakonec, „a proto tuto skálu na jeho počest nazveme Jelením skokem. Dnes již nikdo z nás žádnému Jelenu neublíží, i kdybychom jich tisíc spatřili. Toto místo se odteď Horké lázně jmenovat bude, nemocným se zde vrátí zdraví ztracené.“ Jeden z lovců si zatím pomyslel: „Král Karel toto místo Karlovy Vary pojmenovat měl.“ A tak dodnes,

milé děti, prameny svou moc neztratily. Nikdy nezapomeňte na Jelenu se zlatými parohy a na to, jakou velikou obětí pro nás lidi učinil.

Jiná kultura

„Aj si uvědomte, že různé světy jsou pestré a lidská plemena se liší jak písek a bahno.“

„Tož děcka,“ promluvil stařík celý zabalený v pevné kožešině, „posadte se na chvilku.“ Děti, které se právě navrátily z nedalekých močálů, se posadily na tvrdou Zem. Jejich tvářičky byly celé od bahna. „Nuže,“ pokračoval stařík po dlouhé odmlce, „poslouchejte dobře, povím vám zajímavou příhodu z mého mládí.“ Všechno kolem ztichlo. I stromy začaly naslouchat. „Ehm, ehm,“ odkašlal si dědeček, „jak víte, na světě jsou různé lidské rody, různá plemena, která mají své vlastní předky a bohy. Tož dávejte dobrý pozor, co se mi jednoho krásného dne přihodilo ...“

Tož jsme šli s klukama normálně lesem, hledali jsme jídlo, med, však to znáte. Tu slyšíme zvuky! „Vida,“ pravil Dývuša, „asi cizinci.“ V tu ránu jsme se obalili listím a nenápadně ty podivné projevy stesku následovali. Když jsme dorazili do jedné doliny, odkud byl mimochodem dobrý rozhled, dobře jsme se ukryli a celou tu sebranku mužů, žen a dětí sledovali. Nějací divotvorně oblečení velmoži si něco mezi sebou povídali. Z toho, co jsem vyrozuměl z jejich posunků a skřeků, jim právě posel vладыka a oni ho chtěli pochovat. „Tož chlapi,“ pravil pravděpodobně jeden z nich, „co teď? Moře tu není, což podniknemež?“ Najednou je oslovil žádaný nápad. Celá sebranka popadla své sekery, nebo co to bylo, a začali kácet strom po stromu. My nechápali, o co těm bláznům šlo. Chtěli jsme zasáhnout, ale vzhledem k tomu, že byli ve značné přesile, se nedalo nic dělat. Museli jsme zůstat v klidu. Po nějakém čase, tedy velikém čase, když pokáceli těch stromů dost, začali uprostřed právě vzniklé mýtiny hloubit jámu. A – to byste, děti, nevěřily – jiní si do té jámy stoupli a začali tam z těch pokácených klád tvořit loď! Tož se klidně smějte, bo my jsme se také smáli ... Ehm, no, když tu loď postavili, mrtvého vладыku šoupli dovnitř, dali mu tam meče, jídlo, pití, nějakého toho zajatce bo co, načež jejich kněz-stařec začal nahlas zpívat. Pak zapálili nějaký šíp, střelili, a celou tu loď podpálili jak nedobře vykoumanou vatru. V tu ránu se všichni sebrali, začali kolem dokola tancovat a zpívat: „Hula, hula, hela, hela! Hilda, hilda, hildeshajm!“ Bo co. Už si ta slova přesně nepamatuji. Každopádně my koukali, jak by nás Tur hnal. „Eh což,“ přerušil náš údiv Dývuša, „jiná kultura.“ Pak jen pokrčil rameny.

„Dědo,“ zeptal se jeden v bílé košili oděný chlapec, „a jaké z toho plyne ponaučení?“ Stařík si důležitě odkašlal. „Aj si uvědomte,“ začal vysvětlovat, „že různé světy jsou pestré a lidská plemena se liší jak písek a bahno. Až na nějaké takové jiné plémě narazíte, moc se nedivte, pokrčte rameny a jděte si po svém. Nemusíte všechno chápat, sic by se vám hlava rozpadla.“

V záplavě jedu

„Jeden Francouz prohlásil, že jen mozku část spojuje s duší, dokonalou, avšak kapky deště stále zdobí mou tvář, duchaplou!“ – Cítím, tedy jsem

Rád bych vám nyní pověděl o něčem, co mé srdce již delší dobu tíží. Nechci být jako oni, o kom vám budu psát, chci vám jen upřímně popsat to, co spolu-otrávilo nejen mysl mnohých mého rodu, ale také samotné srdce světa, kde tyto jedy začaly ničit posvátné stromy, kde jsou ti, co se staví na odpor a odmítají se vzdát své vlastní totožnosti, bídě prodáváni do pouštního otroctví. Však je celá tato věc jednoduchá i složitá zároveň, proto mějte trpělivost s již poněkud starým mužem, a pokud bych snad

něco opomenul, nemějte mi to za zlé. Povahu všech těchto jedů nelze vystihnout a snad ani pochopit, navíc si myslím, že jsou již nezastavitelné ... Avšak proč? Copak nám Rozrazil neukázal cestu, jak se bránit? Já budu bojovat až do konce! Nikdy se nevzdám. To dřív zemřu, raději se nechám jedem prodat i dočista zničit, než by mu mé srdce mělo podlehnout.

Podle nich, podle tohoto jedu, je totiž celý svět špatný, jen jiskra uvnitř člověka je dobrá. Podle nich je vše nepřející zloba, jen jedna kapka prý svítí na cestu spásy.

Podle nich byl na počátku *otec*, jenž stvořil dokonalou spásnou moudrost. Ta se však vzepřela a dala vzniknout zlému *tvořiteli*, prý nekončící temnotě, který utvořil podobu světa takového, jak ho nyní známe. Aby oživil člověka, vdechl *tvořitel* svou moudrost do jeho těla a sám tak o ni přišel – to je ta jiskřička v lidech v jinak prý bídném světě. Neslyšel jsem zmínku o tom, že by cokoli jiného na světě vyjma lidí tuto jiskru obsahovalo. Žádné stromy, zvířata ani prameny! To je šílenství!

Úkolem lidstva prý je, aby se vymanilo ze zlého světa a řízení osudu, což je možné jedině tak, že tuto jiskřičku každý sám vymaní z nevědomosti, z *tvořitele*, z ženské hmoty, a skrze pravé a jediné poznání, skrze takzvaného *spasitele*, světýlka v temnotě, se spojí s prvotním *otcem*, s mužskou duchovní podstatou. To je prý věčný úkol každého jednotlivce zvlášť a zároveň lidstva jako jediného celku – najít pravé a všeobsahující poznání, pokrok, *spasitele*, a spojit se skrze něj zpět s *otcem*. Poznat vše a tak se zachránit. Vymanit duchovní jiskřičku z temnoty světa ... Nezdá se vám to bláznivé, co jsem vám popsal? Mně ano! A přesto je tento jed mocný. Prolíná se s ostatními a ničí naši krajinu a nás samotné.

Nakonec se prý chtějí změnit v takové bytosti – nebo vytvořit zcela nové – které budou jen poznávat a zpracovávat poznání, avšak nebudou cítit dle nich lidské slabosti, kterými prý jsou chamtivost, záłudnost, dokonce radost, pokora nebo odvaha, která by snad měla bránit spojení se *spasitelem*. Stejně tak i milování – prý chození do Lísek je zbytečné! Ale vždyť i bohové se milují! I bohové jsou záłudní!!! Vše je pro tamty šílence jen slabost, vše, co brání spojení s *otcem*, účelu, který světi prostředky. Ti šílenci ctí jen chlad a odtažitost.

Pamatujte, že tento druh namyšleného jedu, tato gnóze nebo co, nebyl nikdy součástí naší totožnosti! Takové šílenství, které samo o sobě tvrdí, že není žádným klamem, a vše ostatní za klam označuje, je tím největším klamem ze všech! Síla těchto jedů a kouzel mé srdce nesmírně tíží. Tíží mě i představa toho, že by snad lidé měli zanevřít na kopce, hory, prameny, údolí, řeky, stromy, zvířata, rostliny, kameny ... tíží mě to ...

Přemysleia

Když pak posvátné ohně v jiskrné noci zapálili, ke cti stromům a bohům písňě pěli.

Sluneční záře prosvítala skrze ohromné koruny Buků a přinášela teplo, jež mělo moc rozproudit krev každého, kdo se nadechl vůně tlejícího dřeva. Horský vánek utichl. Udatný rek Pravomír se postavil před přicházející družinu a takto k jejímu vůdci promluvil: „Stůj, Lesklovlasý, sic tě stihne smrt. Bohové vyjevili svou vůli skrze rychlou Hvězdu, která za setmění spadla z Nebes. Odvrát tedy své blízké, čest bys dnes domů nepřinesl.“ Tu mu však Přemysl Lesklovlasý odvětil: „Vím, že vůli mocných bohů a lesních duchů bych se protivit nemohl, synu udatného obrobijce. Dopustili jste se však křivdy vůči blatskému rodu, jako jejich vyslanec vás žádám o výkupné, ohnivou oběť bohům a posvátné

zeleni, neboť jedině tak je možné váš čin napravit. Učiníš-li tak, rod tobě i tvým statným druhům slibuje nastolení míru, volný pohyb na posvátném území, družení se s dívkami o slavnostech Květeny. Jestli však neuposlechněš, pak toto ti řeknu a to se pak i stane: Náš hněv neustane, dokud ti hlavu z těla nesrazíme a duchy předků tak znovu neusmíříme.“ Teplo rozpálilo lidská srdce. Smrt přinesla z temných puklin Hněv, který posedl všechny přítomné a hádky mezi nimi rozdmýchal. Její vůlí bylo vítězství rychlonohého syna obrobijce, vždyť jí kdysi prokázal službu, když zachránil jednu z jejích dívek, jež ji nad jiné ctíla a uprostřed zapadlých bažin oběti přinášela. Obě skupiny se proti sobě pustily jak Vlci rvoucí se o svou kořist. Hněv k sobě poutal běsy a nad míru se činil proti rozvážnosti. Avšak mezitím, v jiných světech, kde skrze Nebesa prostupují vrcholky nejvyšších hor, poklekla půvabná Dívka Květeny před Bouřného Otce a takto k němu promluvila: „Otče, jenž jsi z Ohně zrozený, ty, který bouřemi, hromy a blesky ze světa běsy zaháníš, vyslechni mou naléhavou prosbu. Vždyť blatský rod je mi nad míru milý, ke cti bohů i lidí o léčivé rostliny pečuje a posvátné ohně pod Duby udržuje.“ Bouřný Otec se hrdě postavil před svůj dřevěný dům, kudy prostupovala koruna statného Dubu. Teplo se změnilo v bouři, ohromné kroupy zasypaly statné stromy, jejich větve se pod štípací tíhou ze strany na stranu nakláněly. Bouřný Otec bleskem udeřil přímo tam, kde Smrt s Hněvem pobíhala. Hrom všem přítomným dech vyrazil. Rychlonohý s Lesklovlasým, vyzbrojeným zářivým mečem, se proti sobě postavili tváří v tvář. Blesky šlehal v jejich očích. Hněv v srdci ustal, neboť ho Bouřný poslal zpět do temných hlubin, které se pod zelenou říší podzemní nacházejí. Děva Květeny předstoupila před Rychlonohého Pravomíra, zjevná toliko jemu, a pravila: „Poslouchej, synu statečného obrobijce. Křivdu svou velikou hled' teď napravit, neboť Dědeček Pravdy Vid, Otec Nebeskozářivý, nemá rád ty, co porušují dané přísahy. Proto splň, co bylo ti určeno: Přines výkupné veliké výše, zrno a dobytek, ohnivou oběť bohům a posvátné zeleni, neboť jedině tak je možné váš čin napravit.“ Po těchto slovech zmizela v dechu starého stromoví. Tu Rychlonohý ruce do výšin povznese, bitevní vřava utichne. Rychlonohý promluvil: „Lesklovlasý synu Mocného Vida, slunečního Hrdiny, slibuji zrno i dobytek blatskému rodu dáti, ohnivou oběť bohům a posvátné zeleni přinést. Před bohy, Nebeskozářivým, Bouřným, Slunečním i Lesúpánem s černým Koněm toto slavnostně slibuji, přísahu svou dodržím a hněv bohů usmířím, jinak ať mě můj rod odmítne a Země Matka nepřijme. Napijme se teď spolu tekutého medu, nejlepšího Býka obětujeme a svatě pozřeme.“ Rychlonohý sám pak ze všech nejvíce hleděl slib svůj uskutečnit a za dobře s Lesklovlasým znovu býti. Medoviny se z rohů napili, o žaludový chléb se podělili, hrách a zrno Ohni, Vodě a kvetoucí zeleni obětovali ke cti bohům a lesním duchům.

Zpěv o Rozrazilovi

Nejlepší věštby dává sluneční bůh, to věděli i v Delfách. Naše nejproslulejší věštírna pak byla na Červeném ostrově.

Jednou seděl Miro se všemi svými věrnými bojovníky u jezírka, na jehož hladině se odrážely kmeny vysokých Borovic, Buků a šumících Bříz. Čekal na příchod vladyky Rozrazilá, který se místo boje rozhodl s Trnkovým rodem vyjednat mír. „Příliš dlouho to trvá,“ pravil Miro s povzdechem, „neměli bychom tam jít?“ Bojovníci si přestali prohlížet své lesknoucí se meče. Jejich tváře zvažněly. I když viděli, jak Rozrazil sám jako Vlk ženoucí se skrze stádo Ovcí dokázal rozdrtit zmatenou jízdu obrů, přeci jen se báli, aby nespádl do nějaké léčky. Vždy, když zafoukal další poryv Větru, jejich neklid sílil a sílil. Mnozí z nich byli kvetoucí mladíci, kteří překypovali odvahou, smělostí a důvtipem. Někteří z nich začali pochodovat sem a tam. Slunce již sestupovalo, když tu najednou všichni uslyšeli praskání

suchých větviček. Náhlý studený Vítr osvěžil jejich tváře, stromy se nakláněly a šeptaly mezi sebou. Záblesk. Rozrazil se volným krokem dostal přímo před ně. Miro rychle vstal. „Mír?“ zeptal se prostě. „Mír,“ odpověděl Rozrazil s úsměvem. V tu chvíli si všichni uvědomili, že tam Rozrazil není sám, nýbrž že přišel s krásnou usměvavou dívkou, jejíž bílý šat odhaloval ladné křivky. Miro se na ni pořádně podíval, načež ho ihned zarazil zlatě zdobený náramek, který měla dívka na ruce. Obrátil oči v sloup. Rozrazil to zpozoroval. „Je to nutné,“ pronesl vlídně směrem k Mirovi, „Trnkový rod je významný, jedině skrze manželství mě uznají za vладыku v této době, kterou jsem vám pomohl přijít z vůle bohů vyřešit.“ Miro mlaskl pusou. „Ale další žena?“ promluvil vážně, „předpokládám, že také budou chtít potomka.“ Rozrazil neodpověděl, myšlenky se mu totiž ubíhaly naprosto jiným směrem. Zavřel oči. Viděl příběh, kdy malý Rozrazil s jemně modrými kvítky seděl na sněmu s Bílými řekami, s Červenou řekou a ostatními, uprostřed nichž v zamyšlení chodil sluneční Mocný Vid. „V srdci světa,“ pravil Vid, „musí Vindové přetrvat, musí se ujmout míst, se kterými jsou spojeni.“ ... „Vyrážíme,“ pravil Rozrazil, „směrem k osadě, Městu Volů, a to hned.“ Bojovníci se protáhli, nadechli a vyrazili skrze hluboké lesy plné zvěře a nejrůznějších rostlin. Všude vládla divočina, rovinatá krajina se počala vlnit. Za hory, za doly, za rokle a za řeky způsobem, jakým se přesunují Vindové. Rozrazil šel v čele, znal každou cestičku, každé zákoutí nekonečných hvozdů, neboť duchové sami mu ukazovali cestu, sami mu ustupovali z cesty.

Netrvalo dlouho a ladná dívka začala být unavená. Když to Miro, vzdálený potomek Lesklovlasého Přemysla, zpozoroval, dívku popadl a vzal ji na svá záda. Zátěž mu nepůsobila žádné větší potíže, neboť byl plný bujaré síly. Šli dnem i nocí, potkávali další družiny, které se k nim přidaly. Bojovali s obry i s cizinci, kteří se rozhodli proniknout dále do srdce světa, ničit a rabovat. Když procházeli skrze potok, dívčin pomalu narůstající neklid se plně projevil v rozproušené vodě, která jí zmáčela šat. „I tento potok,“ pravila směrem k Rozrazilovi, „je vtíravější než ty, mocný pane.“ Rozrazil se zastavil. „Pravdu díš,“ odpověděl. Bezmyšlenkovitě popadl dívku a společně odešli hlouběji do lesního podrostu, kde stvrtili své manželství. Do osady to už nebylo daleko. ... „Snažili se je vyhnat,“ pravil Vid, „tolik národu se je snažilo zničit, tolik nepřátel ve vlastních řadách. Hněv náš už tito nepřátelé pocítili, je načase upevnit řád.“ ... „To ne!“ vykřikl Miro, „vidíte je!“ Osadu obléhala skupina cizinců, která se za temné noci vynořila z lesa. Nyní již svítalo. „Podívejte!“ zakřičel jeden z cizinců ve svém jazyce, „to je on! Ve jménu boha, ve jménu pravé víry ho zabijte a čest si tak zasloužíte! Vždyť nikdo z nich není o nic lepší než divoký Pes!“ Rozrazil byl na tato oslovení zvyklý, a to i přes to, že ho velmi mrzela. Cizinci tak totiž neříkali jen Rozrazilovi jako člověkově, ale i jako té rostlince, a potažmo všem rostlinám, které rostly v srdci světa. Byly pro ně jen plevel, který je třeba spálit, zničit, otrávit. ... „Musíme tomu zabránit,“ promluvil Vid se slzami v očích, „jenže lidé jsou slabí. Budou poslouchat pouštní ďasy probuzené v hlubinách hrodek a o Slunce už nebudou jevit zájem, ani o vás ostatní, co jste se tu dnes sešli.“ ... Rozrazil se smutně pousmál. Vytáhl meč, kterým na cizince namířil. Nic neřekl, nevydal žádný příkaz. Chvilu ticha. Čas se zpomalil. Netrvalo dlouho a ohromný zlatý záblesk vyšlehl z Rozrazilova meče. Tak ohromný, že se cizinci, na které mířil, začali svíjet v plamenech. Přesně jako ta rostlinka, která v žilách rozráží veškeré jedy na malinkaté kousičky, aby krev mohla volně a zdravě proudit, tak i Rozrazil v lidské podobě stiskl pěst, načež zapálení cizinci vyletěli do vzduchu – rozprskli se na všechny strany. Stále se svíjeli bolestí. Miro se plácl přes tvář, vůbec nemohl uvěřit svým očím. „*Samole kroke,*“ promluvil najednou tajemný hlas vznášející se vzduchem, „prudký Rozrazile.“ Nikdo z přítomných nevytáhl na to, že by cokoli z toho chápal. Zbývající cizinci se rozutekli dříve, než se Miro proti nim vůbec rozhodl vyrazit. Plameny už dávno zmizely, ani domy, ani

žádný ze stromů jimi nebyly poškozeny. Rozrazil pak sám svým mečem vetřelce dorazil, načež se všichni bojovníci vydali nabrat síly do osady.

Dlouho se o této příhodě mezi lidmi mluvilo, vyprávělo a zpívalo. Každý si k ní něco přidal, někdo jiný zase odebral. Avšak jádro příběhu, v němž se projevuje sláva statečných předků, hrdinů a jiných přírodních obyvatel, kteří se rozhodli lidem pomoci, je nesmrtelné. Pamatujme si, kdo jsme, odkud pocházíme a kam se nakonec opět vrátíme. Vždyť kdo z vás, kdo se narodil v naší dříve lesnaté krajině, by chtěl skončit v hlubokých hrobkách uprostřed pouště? Nebylo by lepší se vrátit ke svým vlastním předkům, do hlubin nekonečných hvozdů, do dřevěných městeček s hojností jídla, pití a medoviny? Nebylo by lepší stát po boku Rozrazila a jiných, kterým jsme si bohužel navykli říkat plevel a jako bezectní zabijáci je trávit v našich zahradách? Nebylo by lepší konečně přijmout odpovědnost? Rozhodnutí je jen na vás. Nikdo jiný ho za vás neudělá.

Přízraky na Koních

Lidé často přebírají způsoby toho, proti komu bojují.

Zdálky vypadala dřevěná pevnost, stojící uprostřed jezera, jako klidné místo, které se moc nelišilo od jiných ostrůvků pokrytých Rákosím. Všude kolem tohoto velkého jezera byly hluboké lesy, které však tichým šuměním varovaly před nadcházejícím nebezpečím. Nebezpečím, na které nebyl nikdo z místních navyklý – až na jednoho starého bojovníka, jehož obličej byl pokryt dlouhými jizvami. Shromážděné děti, které se k sobě na jednom místě tiskly, ho se zájmem pozorovaly, i když jejich srdce byla sevřena strachem z neznáma. Bojovník chodil sem a tam, vše pečlivě pozoroval, aby neopakoval ty samé chyby, které při podobných výbojích pozoroval u jiných. Plný odvahy se na děti usmíval. „Strejdo Pluge,“ zeptal se koktavě jeden malý chlapec, v jehož očích se leskla zvědavost spolu se zoufalstvím, „co jsou vlastně zač? Proč jedou k nám?“ Plugos se zastavil. Nadechl se čerstvého vzduchu, načež se k dětem s vlídným úsměvem posadil. Všechny děti se najednou začaly cítit mnohem více v bezpečí. „To nikdo neví,“ odpověděl po dlouhé odmlce Plugos, „nevěděl jsem to tehdy a nevím to ani teď. Vraždí, kradou a rabují, to je asi smysl jejich bytí.“ „Táta říkal,“ pravil najednou jiný chlapec, „že vypadají jako ryby, že se vynoří z lesa a zabijí vše, co se hýbe. Že jim vadí i stromy, keře a nejvíce trnité houští. Když pak všechno zničí, zase zmizí.“ Plugos se zamyslel. „Tvůj otec má pravdu, chlapče,“ začal s proslovem, „pamatuji si, když jsem je potkal poprvé – to jsem byl ještě docela mladý.“ Děti začaly bedlivě naslouchat. „To jsme šli s jedním kamarádem ze sadu,“ pokračoval Plugos, „když tu se najednou z lesa na Koních vyřítili tihle šílenci. Snažili jsme se uniknout zpět do vesnice, víte, málokdo se nám v běhu skrze les vyrovná. Ale můj kamarád neměl takové štěstí jako já. Když mu tyhle přízraky zasadily smrtící ránu a on padl k Zemi, všichni se zastavili. Lidé z vesnice je se zbraněmi v ruce pozorovali, jak si mrtvolu mého kamaráda důkladně prohlížejí, jeho oblečení, jeho dlouhé hnědé vlasy, jako by někoho podobného viděly poprvé. A potom, no, radši vám to ani vyprávět nebudu.“ „Vyprávěj,“ promluvil chlapec, „my se přeci nebojíme.“ Ostatní děti pomalíčku přikyvovaly. „Dobrá,“ usmál se Plugos, „jejich náčelník odřezal mému kamarádovi vlasy z hlavy, pak mu podřezali hrdlo a nechali ho vykrváčet. Mezitím si všichni do jednoho nabírali tekoucí krev do dlaní, načež ji začali chlemtat jako hladová divá zvíř. Divné.“ „Ty přízraky,“ zeptala se potichu jedna holčička, „jsou krvepíjci?“ „Nevím,“ odpověděl Plugos, „ale zabíjejí spíše pro zábavu. Když se pak vrhli na naši vesnici, nezastavovali se a nepili ničí krev, prostě zabíjeli. Na něco podobného nebyli tehdy naši lidé zvyklí, tehdy jsme žili spíše v míru, moc jsme zbraně nepotřebovali. Nevěděli jsme jak

se bránit, než se pak ve snech Slunce ukázalo s mečem v ruce. To jsme pak jako děti Slunce věděli, co máme udělat.“ Plugos se znovu nadechl. Poslouchal každý zvuk, každý šepot okolní krajiny. „Povím vám ještě něco jiného,“ obrátil se znovu k dětem, „tihle šílenci mají silné vůdce. Ti se poohlíží po vesnicích, které nechali vyvraždit, a hledají mezi mrtvými sobě rovného. Když si pak myslí, že někoho takového našli, useknou mu hlavu, vyženou z ní všechny duchy, vyčistí lebku a pijí z ní takový ne příliš sladký nápoj jako ze džbánu. Jednomu z těchto vůdců jsem před několika devítkami lét pohlédl do tváře, odtud mám tu velkou jizvu.“ Plugos ukázal na svůj obličej. „Viděl jsem,“ pokračoval Plugos, „člověka, jako jsem já. Měl také hnědé vlasy a modré oči jako já, v těch jeho se ale hýbalo něco, co jsem nechápal, něco útočného.“ „A porazil jsi ho?“ zeptal se zase jiný chlapec. „Jistě,“ odpověděl Plugos se smíchem, „jinak bych tu dnes nebyl.“ Chlapec vypadal zvědavě. „A jak jsi ho zabil?“ zeptal se rychle a znovu na Plugu upřel svůj zrak. „Usekl jsem mu hlavu,“ odpověděl Plugos prostě, „tak jedině můžete tyhle přízraky zblízka zabít. To jejich rybí tělo je tvrdé jako kámen. Když jsem ho pak ale sprovodil ze světa, padl k Zemi jako každý jiný. Navíc měl u sebe plno zlata a několik dalších věcí, které jsem pak odnesl.“ V tu chvíli Vítr silně zafoukal. Plugos v něm rozeznal hlas svého přítele, kterého jako mladého ty přízraky tehdy v lese zabily. „Děkuji,“ odpověděl Plugos téměř neslyšně, načež se rychle postavil, aby dal ostatním vědět, že se nepřátelé na Koních blíží. „Dnes je krásný den,“ řekl si starý bojovník Plugos pro sebe, „možná se už dnes uvidíme v zelené říši a v Zemi Jablek.“ Vítr opět zafoukal. Větve stromů se svým šumícím listím se k Plugovi mírně naklonily. Praskání. V dáli se najednou ozval dusot a šplouchání. Nepřátelé se na okraji jezera zastavili. Jejich tváře křivil vztek. „Plavou tyhle ryby?“ zeptal se jeden muž Plugu. „Ne,“ odpověděl Plugos, „jen na lodích.“ Znovu se zamyslel, načež vytáhl krásně zdobený meč, který kdysi onomu vůdci sebral. „Už je to tak,“ pomyslel si, „že lidé často přebírají způsoby toho, proti komu bojují.“ Zasmál se, načež dal znamení několika připraveným bojovníkům, že je čas. Mezitím na břehu začaly našťvané přízraky kácet stromy, aby mohly vyrobit lodě a vory. Jejich vůdce nutil svého Koně pochodovat z místa na místo. Byl netrpělivý. „Nebereme zajatce,“ zopakoval očividný příkaz ostatním, aby si zkrátil chvíli, „všechny je pobijte, všechno spalte a kořist vezměte s sebou.“ Potom se obrátil směrem k pevnosti. „Já vím, že tam jste!“ zakřičel z plných plic ve svém jazyce. Ani se nenadál, když vtom jeden z jeho nájezdníků zakřičel bolestí. Pak druhý. Třetí. Vůdce se na svém Koně zmateně pohyboval. Než se stačil vzpamatovat, z houští se najednou vynořil jezerní vodou promáčený Plugos, který vmžiku srazil vůdce k Zemi. Začal boj. „Dnes se napiju z tvé hlavy, hrdý bojovníku,“ zakřičel vůdce. „Dřív,“ odpověděl Plugos k vůdcově překvapení v jeho nájezdnickém jazyce, „tě sežere divá zvěř, vyžírko.“ Pro vůdce nebylo horší potupy než urážka na cti. Bezmyšlenkovitě se na Plugu vrhl v naději, že mu jednou ranou probodne hrud'. Nicméně Plugos byl na podobné výpady zvyklý. Rychle unikl a vši silou praštil vůdce přes záda. Už se mu chystal seknout do krku, když vtom se mu v noze zapíchl šíp. Plugos vykřikl. Popadl na Zemi ležící oštěp a mrštil jím přímo proti lukostřelci, kterému se oštěp zabodl v oku, načež spadl do jezera. Vůdce se mezitím vzpamatoval a pohlédl na Plugu. V jeho očích se zableskla škodolibá radost. Plugovi se totiž zničehonic zamotala hlava, vše začal vidět rozmazaně. Udělalo se mu velmi špatně, načež mu z úst začaly samovolně téct sliny. Ruce mu klesly. „No,“ zasmál se vůdce, „teď mi stačí jen počkat.“ Plugos poznal, že ho něco táhne ven z těla, nějaká neviditelná síla. Došlo mu, že byl šíp napuštěný jodem. Avšak jelikož to byl starý cvičený bojovník, dokázal na malý okamžik sebrat všechny své zbývající síly. Přesně ve chvíli, kdy vůdce, zaneprázdněný vlastním smíchem, přestal na malinký čas dávat pozor, Plugos vši silou proťal vůdci hrdlo. Čirá krev vystříkla na Plugovo mokré bílé oblečení. Na jeho obličej plným bolestí se objevil drobný úsměv. Ve vzduchu slyšel zvuky píšťalky, té z Rákosu, té z Bezu i té z ptačí kosti. Jako by líbezně hráli sami duchové lesa. Před tím, než Plugos přestal dýchat, uviděl nad

sebou krásnou malou Vlaštovku, která se pohybovala v nápěvu píšťalek. Když bylo po boji, ostatní bojovníci napíchli vůdcovu hlavu na kůl na viditelné místo u vstupu do jezerní pevnosti, kde by mohla sloužit jako výstraha ostatním přízrakům. Hrdinu Plugu pak přenesli dovnitř a jeho tělo v jiskrné noci, osvětlené nespočtem jasných Hvězd, obřadně a s úctou spálili. Děti a ženy plakaly, ani muži si však nemohli pomoci a slzu neuronit. Především pak ale oslavovali Plugovo hrdinství, přilévají mu do ohně tekutý med a jablka. Ani si nevšimli, že na dřevěných sloupech sedí Jeřábi a že Labutě i v tuto pozdní hodinu neslyšně plují kolem pevnosti.

Když Plugos otevřel oči, uviděl nad sebou jasné modré Nebe. Dlaněmi pod sebou nahmatl svěží zelenou travičku. Potom se nadechl a usmál se. Věděl, že není v žádném nebeském městě, kde by žily různé národy v blahobytu mimo Přírodu, ale že je přímo v Zemi Jablek, kde se nachází nekonečné lesy, křišťálové potůčky plné ryb, políčka a ovocné sady s jablky nesmrtelnosti. Až po nějaké chvíli si všiml, že vedle něj neslyšně stojí ta malá Vlaštovka, která ho se zvědavostí pozorovala. „Děkuji,“ řekl Plugos potichu, „za převoz.“ Vlaštovka odvětila krátkým pípnutím, načež se vznesla a odletěla zase dál. Když se Plugos posadil, uviděl před sebou zlatou záři, která ihned získala podobu muže oděného v bílém oblečení. Na hlavě měl věnec z květů Třezalky a v ruce držel žitný klas. Jeho obličej vypadal vlídně. Plugos vůbec nevěděl, co by měl udělat, jak by měl projevit úctu. „Na srdce světa pořád někdo doráží,“ promluvil vysoký muž nečekaně a s úsměvem, „není kam utéci, ani na jednu ani na druhou stranu. Proto jsou důležití takoví lidé, jako jsi ty.“ Plugos se usmál. Věděl, že ta pravá zábava teprve začíná.

Každodenní život

Proč se lidé zajímají jen o války a o „významné“ události, když nejdůležitější je to, jak žijeme?

Malý Lado se prudce vytrhl ze snu. Jemné světlo prostupující skrze otvory pod střechou prozrazovalo, že Slunce ze svého lesního domečku již začíná stoupat do jasně modré nebeské říše. Lado se dětsky pousmál a v jeho tmavě zelených očích se zablesklo. Posadil se, dlaněmi pod sebou nahmatal jemný kožík, načež ze sebe prudce shodil přikrývku. Nadechl se. Když se tak rozhlížel po domečku, všiml si, že jeho maminka stále ještě spí. Protože ji nechtěl budit, jen opatrně vstal, obešel malou hliněnou pec a zamířil ke dveřím. O jeho rozčuchané tmavě hnědé vlasy zavadil na horním trámu položený bílý plátěný šátek takovým způsobem, že se Lado vylekal a obrátil své oči směrem ke stropu, kde byly zavěšené sušící se léčivé byliny – mezi nimi například Pelyněk, Řebříček a Třezalka. Na čistém dřevěném trámu pak kromě několika šátků byly položeny i misky, džbánky a různé další věci, mezi nimi i sušící se listy léčivého Jitrocelu. Lado se však přílišným pozorováním nechtěl zatěžovat, protože měl namířeno do bukového lesa, podél něhož šuměl křišťálově čistý horský potůček, který tvořil přirozenou hranici Ladovy vesnice. Vůbec Ladovi nevadilo, že má na sobě jen pomuchlanou dlouhou bílou košili z jemného Lnu, která mu sahala až pod kolena. Měl namířeno skrze vesnici, která ještě líně pospávala. Lado se nadechl čerstvého vzduchu. V dále před sebou spatřil vysoké zalesněné kopce, za nimiž pomalu do výšky stoupala sluneční záře. Dveře všech domečků nenápadně směřovaly do kruhového středu vesnice, takže Lado poznal, že se dnes nikomu nechce vstávat. Původně chtěl zamířit doleva směrem k také napůl v Zemi zapuštěnému domečku, kde bydlel jeho jen asi o rok

starší kamarád Drako, nicméně Lado moc dobře věděl, že jeho rodiče jsou poněkud nevrlí, když je někdo budí. Především Drakův otec byl poněkud ohnivější povahy, jak už to tak u některých lidí bývá. Teď na to Lado ale nemyslel, protože zamířil doprava do mírného kopce k šumícímu potůčku, za nímž se nacházelo plno rostlin, keřů a vysokých stromů, především Buků, které byly to nejvyšší a nejmajestátnější, co Lado kdy ve svém dosavadním životě viděl. Ranní rosa na zelené trávě osvěžila Ladova jemná chodila tak, že se Lado napoprvé otrásl zimou. Zastavil se. Nevěděl, jestli má přejít po dřevěné lávce na druhou stranu, nebo jestli se má napřed vykoupat a osvěžit, neboť svítání je kouzelná doba, která probouzí vše živé z nočního spánku a přináší sílu a očistu. Lado se tedy zamyslel, zatímco se nechal ovívat ranním Větríkem. Bučiny pokojně šuměly a jejich jasně zelené lístečky začaly odrážet první sluneční paprsky. Ladovi se chtělo znovu spát. „Ne,“ vykřikl, načež si přes hlavu prudce strhl košilku a rozhodl se pomaličku vejít do potoka. Znovu se otrásl zimou, když se prsty na nohou dotkl studené vody. Zatnul zuby, zavřel oči a bezmyšlenkovitě do proudícího potůčka skočil. Bylo mu, jako by jeho malé tělíčko probodlo tisíc a jedna rampouchů. Snažil se nekřičet, aby nevyplašil ostatní spáče. Zadíval se znovu po proudu potoka směrem na vzadu stojící zalesněné kopce. Odtud spatřil i políčka dole pod vesnicí, kterým tento rok vládla Pšenice. Obilí zlátlo. Lado se musel chytit břehu, protože potok byl na tomto místě poměrně hluboký. Nevybral si však ten břeh, odkud do vody skočil, ale ten protější u bukového lesa, na jehož okraji se podél statné jemné Břízy točil Jeřáb, strom plodnosti, obtěžkaný nespočtem zrajících oranžovočervených jeřabin. Lado se chytil břehu a usmál se, jelikož se před ním objevil cíl jeho ranního dobrodružství – černé a chutné ostružiny. „Rád tě vidím,“ řekl Lado směrem k Ostružiníku, „duchové lesa, smím si natrhat?“ I když robustní Buky souhlasně zašuměly listím, Lado nevypadal, že by čekal na odpověď, jelikož své dětské radosti a chuti rozhodně nemohl odolat. Vzal první ostružinu a hodil si ji do pusy. Zavřel oči, vychutnával, přemýšlel, pociťoval sílu a vnuknutí. A znovu. A další kousek. Otevřel oči. Znovu se podíval po proudu potoka směrem na východní stranu, kde zamával ukazujícím se Slunci. Potom se vrátil zpět na břeh, oklepal se a znovu si svou košilku-tuniku oblékl. Než si ji však přes sebe přehodil, plácl se přes záda. Nebyl zvyklý na to, že má teď po postřižinách poněkud krátké vlasy. „Zase dorostou,“ řekl si Lado pro sebe, protáhl hlavu skrze košilku a oklepal se. Ani ho nenapadlo si sednout, jelikož byl nyní svěží a čilý. Naopak – rozběhl se a přešel dřevěnou lávku směrem do hlubokého lesa, který moc dobře znal a kde by bezpečně poznal, kdyby bylo něco v nepořádku. Vysoké stromy byly nyní jeho živou střechem, která se hýbala a která chránila vše v nižších patrech lesa. Lado se však nedíval nad sebe, nýbrž pod sebe. Rozhodl se, že nasbírá pár hub, i když v hledání předmětů zrovna nevynikal. Chodil dokolečka na jednom místě mimo cestu, zatímco si dával pozor na trny, brouky, skrytá hnízda a různé nástrahy. Poblíž jedné mechové podestýlky pak našel lesknoucího se Praváka, který okamžitě upoutal jeho pozornost. Mimo tento úspěch se však Ladovi příliš nedařilo, i když se zoufale snažil další houbu najít. Byl tak do toho pozorného hledání zabraný, že si ani nevšiml, že se k němu po lávce někdo blíží. Vyrušilo ho až prasknutí jedné suché větvičky. „Co tu děláš?“ zeptal se dětský hlas Ladova dalšího kamaráda, který se jmenoval Stado a který měl také čerstvě po postřižinách. Lado se prudce s Pravákem v ruce otočil. Krom Stada na Lada zvědavě hledělo několik dalších dětí, mezi nimi i trochu starší a už poměrně vysoký kovářův syn Pravo. „Nic,“ odvětil Lado zaraženě, „jen hledám houby.“ Stado si Ladovu ukořistěnou houbu pozorně prohlédl. „To se bude hodit,“ řekl s jiskrou v očích. „Na co?“ zeptal se Lado. „Drakův táta byl před svítáním na procházce a chytil Lososa,“ odvětil rychle Stado, „připravuje ho na návsi, poslal nás pro hrst Popence.“ Stado natáhl uzavřenou pěst, ze které na stoncích vykukovaly vejčité zelené lístečky. Děti na nic nečekaly. Všichni do jednoho včetně Lada a Stada proběhly lesem směrem na dřevěnou lávku, kde se zastavili. „Podívejte,“ řekl Pravo a ukázal na

západní stranu nad les, „táta zase něco vyrábí, celou noc byl pryč.“ Mezi stromy stoupal z výhně kouř. Ladovi se v hlavě vynořil obrázek kováře, který za jiskrné noci osvětlené nespočtem Hvězd hledá v Zemi poklady, který bojuje s draky a skrze měnivou moc rozpáleného ohně tvoří z černého kovu lesknoucí se meče ... Najednou si Lado uvědomil, že stojí u lávky sám. Povzdechl si a rozběhl se za ostatními dětmi, které se mezitím, co Lado přemýšlel, shromáždily na návsi nedaleko od Ladova domečku. Cestou Lado potkal ostatní lidi z vesnice, které všechny moc dobře a důvěrně znal. Mnozí byli z jeho rodu, rodu Vlka. Někteří začali pomalu tvořit z hlíny džbánky, jiní pletli košíky, vyřezávali ze dřeva, zkoumali pevnost postavených domů nebo se zvědavostí hleděli na zrající Len. Jiní byli mimo vesnici nebo ještě spali. Zkrátka a dobře, život kolem se příjemně rozproudil. Na návsi pak seděly děti, které hleděly do tajemných plamenů rozpáleného ohniště. Zanedlouho přišel Drakův otec, který nad ohněm rozložil stojánek s kovovou mísou. Na tu posléze nasypal rozemletá lněná semínka spolu s předpřipraveným Lososem, na něhož se děti nejvíce těšily. Ozval se šumot smažení. Drakův táta si s očividným nadšením a s převelkou pečlivostí vzal od dětí Popenec a opatrně ho na misku přidával. „Postup se musí správně dodržet,“ poučoval děti, „je to jemná práce.“ Klackem začal Lososa otáčet. „Ženo!“ zavolal nakonec, „kde jsi s tou šťávou!“ V tu ránu se otevřely dveře do Drakova domu a z nich vyšel rozespálý malý Drako se svou maminkou, která v ruce držela misku s rozmačkanými jablky. Pomaličku se oba blížili k ohništi. Když pak Drako spatřil Lada a Stada, posadil se mezi ně. „Děkuji,“ odvětil Drakův otec s úsměvem směrem ke své ladné ženě, načež si obřadně a s převelkou pozorností misku od ní vzal. Lado se oblízl a promnul si ruce. „Nuže,“ pravil znovu Drakův otec k dětem, „jak jsem řekl, je potřeba dávat pozor ... míchat ... bude to prostě pochoutka!“ Děti se jednohlasně a natěšeně zasmály. „Chce to ještě jeden lísteček,“ dodal Drakův otec, když oblízl klacek, kterým Lososa obracel. Potom utrl kousek zbývajícího Popence a přidal ho do směsi. Lado seděl s vypláznutým jazykem. „No, no,“ ozval se za ním známý hlas, „skočí ti tam skřítek.“ Lado pusou rychle zavřel a pomalu se otočil. Za ním stála jeho maminka, které se vlasy ve slunečním světle leskly. „Zajdu do lesa,“ pokračovala Ladova máma, „pro další bylinky, Věkův dědeček se roznemohl. Snad mi Květinová Dívka poradí.“ Na chvíli se zamyslela. Když pohlédla na Drakova otce, který se před dětmi u ohně předváděl, nenápadně se usmála. „Zajdu také za pastýřem,“ dodala, „z vedlejší vesnice. Potřebuji s ním něco probrat.“ Lado ji přestával vnímat. „A nedělej si moc chutě,“ dokončila žena rázně, „když se to rozdělí, každý dostanete tak nejvýše jedno malé sousto. Až se vrátím, umelu mouku a udělám ti pak v peci placky.“ Lado pokýval hlavou, na placky měl také docela chuť. „Ještě jedna věc,“ řekla už odcházející žena, „vezmi si cvakátko a ostříhej si nehty, zase ti narostly.“ Když pak odešla, Lado se opřel dlaněmi o Zem. Teprve nyní si uvědomil, že má v ruce stále toho Praváka. „Pane,“ řekl Lado hlasitě, „hodí se to tam?“ Natáhl ruku a ukázal v ní ulovenou houbu. Drakův otec si položil bradu do dlaní, takže bylo vidět, že přemýšlí. Všechny děti ho se skoro nesnesitelnou zvědavostí pozorovaly. Nastala chvíle ticha ... a ohromného napětí. „Ale jo,“ řekl pak Drakův otec. Všechny děti vydechly a znovu se zhluboka nadechly, jak předtím zdržovaly dech. „Podej mi ho,“ poručil Drakův táta, „musím ho okrájet.“ Když Lado vstal a vydal se směrem k ohni, najednou v dáli na cestě před sebou uslyšel dusot kopyt. Lehký vánek přinesl vůni lesa a zrajícího obilí. K vesnici se blížili jezdci na Koních, ti jezdci, o kterých každý věděl, že z nich nemusí mít naprosto žádný strach, i když byli ozbrojeni až po uši. Malý Lado si povzdechl a začervenel se, protože věděl, že úkol mu daný tak trochu zanedbal. Zastavil se. Netrvalo dlouho a přede všemi se najednou vedle sebe seřadilo asi devět jezdců, kdy někteří měli u sebe meče, jiní oštěpy, luky a šípy. Úplně první byl mladý bojovník Jaro, jenž byl oděný v hrubém bílém oblečení, které bylo u pasu převázáno koženým řemenem. Dlouhé vlasy měl obepnuté ochrannými znaky ozdobeným vlněným páskem, aby mu nepřekážely ve výhledu. Ze zad

mu visel hnědý jezdecký plášť. Prosté kožené boty byly vystlány bílými Iněnými onucemi, které již byly poněkud zaprášené. Jaro sesedl z Koně. Lesk v jeho očích prozrazoval nezničitelnou odvahu, ale také vlídnost. Teprve nyní si ostatní všimli, že Jarovo oblečení zdobí krev. „Divá zvěř?“ zeptal se Drakův táta, zatímco krájel Ladovu houbu u ohniště. „Ne,“ odvětil Jaro, „zase panovační cizinci.“ Drakův otec mávl rukou a s převelkou přesností přidal nakrájeného Praváčka ke smažícímu se Lososovi. Malý Lado mezitím nehybně hleděl do Země. Jeho tvářičky se stále červenaly. Jaro ho se škodolibým úsměvem silně pohladil na jeho stále mokrých vlasech, které mu tak poněkud rozčuchal. „Tak co,“ zeptal se záladně, „pročpak tu stojíš jak dračí kámen patřící bohům? Že ty se ještě netrefíš do slaměného terče?“ Lado mlaskl pusou. „Trefím,“ odpověděl potichu, „už dlouho ... a na luk dávám pozor.“ Jaro se skrčil, aby mohl zaraženému Ladovi pohlédnout přímo do obličejce. Zasmál se. „Aha,“ řekl nakonec, „ty jsi ještě nenašel ten nožík, co jsem ti schoval v lese, že je to tak?“ Lado neodpověděl. „Musíš se naučit stopovat,“ dodal Jaro, „nemůžeš si jen hrát. Nebo pleť košíky.“ Lado znovu mlaskl pusou, ale nic neřekl. Drakův táta už začal mezi děti rozdělovat hotového Lososa. Nastal všeobecný povyk a strkání se. „Kde máš mámu?“ zeptal se Jaro po krátké odmlce. „Šla za pastýřem,“ odpověděl Lado, načež Jarovi pohlédl přímo do očí, „z vedlejší vesnice – jak má tu hůl, kterou umí uklidňovat počasí.“ „Jistě,“ odvětil Jaro, „budou žně. Potřebuju se jí na něco zeptat.“ V tu chvíli se Jaro ustaraně podíval směrem k poli, u kterého mlčky seděla dívka jménem Mlada, která byla ještě menší než Lado. Bezmyšlenkovitě se dívala na pohybuující se klasy, které zpívaly tichou píseň dozrávání. Jaro si smutně povzdechl. Ten šok, který Mlada před nedávnou dobou zažila, byl pro něj nepředstavitelný – a to už Jaro viděl a zažil snad opravdu všechno. Když ji onehdy v lese našel celou podrápanou, vůbec ji nepoznal. Seděla mlčky a nic neříkala, její tváře byly celé od slz. Když pak s ostatními mladíky prozkoumal celou oblast, našel stopy po zápase s Medvědem – jakmile se pak podíval z onoho skalnatého srázu dolů, spatřil rozbitá těla obou dívčinych rodičů. Jak lidé, tak i Medvědi si zkrátka chrání své děti, a když se Medvědice v noci s mládětem vyruší, zápas je naprosto nemilosrdný. Okamžitě nechal těla přikrýt a odnést do vesnice. Mladu sám mlčky nesl, vypadala nepřítomně a odevzdaně. Báł se, že toho nějaký škodlivý duch může zneužít a pobláznit ji – nebo naopak by dobromyslní skřítkové mohli vzít duši k sobě, aby dále netrpěla, a nechat tak tělo naprosto bez pocitů, radosti a uvažování. Když pak Jaro odešel zpět do lesů a když všechny děti dostaly svůj nepatrný příděł chutného Lososa, který mimochodem pouze probudil jejich další chuť, se Stado s Drakem rozhodli hrát na schovávanou. Tu ozvláštnili písčáním na různé druhy písčálek, kdy tvořili různé lidové nápěvy. Lado však bezmyšlenkovitě zamířil směrem k políčku, kam předtím tak dlouho hleděl jeho učitel. Cestou se nechal ovívat jemným vánkem, který s sebou přinášel vůni lesního dřeva. Potom se posadil na Zem a v rytmu vlajících klasů se počal houpat. Vidění se mu na malý okamžik rozmazalo. Uviděl siluety malých mužíčků, které přicházely od nedalekého Bezu, jemuž již pomalu začaly zrát zdravé a mocné plody. Jeden z těchto malých mužíčků přišel k Ladovi. Zastavil se, začal na Lada nenápadně mrkat a podivně se smát. „To ty,“ pomyslel si Lado, „to ty jsi pro mě na tom pařezu připravil to červenožluté jablko?“ „Ano,“ zavál najednou Vítr, „a ty jsi ho dal Mladě, když ji Jaro přinesl do vesnice. Udělal jsi přesně to, co bylo potřeba. Dobrá práce.“ Vidění se rozplynulo s dalším závanem. Lado zamrkal očima. Někdo k němu potichoučku přišel. Byla to malá Mlada, která se po několika dnech mlčení rozhodla nečekaně promluvit. „Děkuji,“ řekla potichu, „za to jablko.“ Nic dalšího nepověděla. Lado se zamyslel. „Není zač,“ odvětil prostě, „nemám rád, když jsou lidé kolem mě smutní, protože jsem pak také smutný. A ty jsi vypadala utrápeně.“ Mlada nic neřekla, stála nehybně. Lado stále hleděl mezi pšeničné klasy. „Jak je dnes Slunce zlaté,“ pokračoval Lado v dětském projevu, „jak ráno krásně vstávalo, jak se jeho paprsky spojovaly s čistou vodou v potoce a

odrážely se od zelených bukových lístečků ... nechceš si hrát? Můžeš mi se Stadem pomoci hledat jeden nožík.“ Teprve nyní se Lado na Mladu přímo podíval. V jeho očích se leskla upřímná zvědavost. Znovu zafoukal lesní Větrík, který oběma dětem pohladil jejich hladké červenající se tvářičky. Mlada se usmála a beze slova pokývala hlavou. Lado úsměv opětoval, načež se spolu s Mladou vydal k nedalekým šípkovým keřům, za nimiž se schovával Drako. Šípky byly zatím pouze zelené nebo světle oranžové. „Potřebuju najít nůž,“ pravil Lado zdálky, „půjdeš s námi?“ „Aha!“ vykřikl najednou Stadův hlas, „mám tě!“ V tu chvíli Stado vyskočil z druhé strany keřů a pohlédl na všechny přítomné. Prstem ukazoval na Draka, který jen mrzutě kýval hlavou. „Půjdu,“ odpověděl Drako na Ladovu dřívější otázku, „stejně už mě tahle hra nebaví.“ „Kam jdete?“ zeptal se zvědavý Stado. „Hledat nůž,“ odpověděl Lado a pohlédl mu do očí, „Jaro mi ho ukryl v lese. Mám prý stopovat, nevíte, kterým směrem Jaro včera ráno šel?“ Nikdo neodpověděl. Nastala chvíle ticha, kterou přerušil znovu až Lado. „Půjdu se zeptat kováře,“ pravil, „ten má přehled, kam kdo chodí.“ „Zeptám se táty,“ doplnil natěšený Drako, „ten pořád chodí někam do lesů, roklin, temných jeskyň a také po skalách.“ „A já,“ řekla nečekaně už usměvavá Mlada, „se půjdu zeptat babiček k Lípě, ty vědí úplně všechno.“ V tu chvíli všichni upřeli zvědavý pohled na stále poněkud zaraženého Stada. „Jdu domů pro sušené ovoce,“ vydal ze sebe nakonec, „tohle bude na dlouho.“ Všichni se zasmáli, načež se okamžitě rozprchli každý do svého směru. Studená travička pod nohama příjemně studila a hladila. Nebe bylo čistě modré a nutilo každého něco dělat. Celá vesnice ožila.